Otrdiena, 2021. gada 23. novembris

P9_TA(2021)0464

Eiropas līmeņa ziņošanas, uzraudzības un revīzijas digitalizācija

Eiropas Parlamenta 2021. gada 23. novembra normatīvā rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas līmeņa ziņošanas, uzraudzības un revīzijas digitalizāciju (2021/2054(INL))

(2022/C 224/02)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 225. pantu,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. panta 1. punktu un 325. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 ("Finanšu regula") ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulu (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 5. jūlija Direktīvu (ES) 2017/1371 par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (*PIF* direktīva) ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīvu (ES) 2018/843, ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīva) ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulas (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu, 22. panta 4. punktu ([5]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Komisijas Kopīgo deklarāciju par datu vākšanu efektīvai kontrolei un revīzijai ([6]),

— ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai,

— ņemot vērā 2020. gada 14. maija rezolūciju ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2018. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras ([7]),

— ņemot vērā 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2019. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras ([8]),

([1]) OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.
([2]) OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.
([3]) OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.
([4]) OV L 156, 19.6.2018., 43. lpp.
([5]) OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.
([6]) OV C 58 I, 18.2.2021., 2. lpp.
([7]) OV L 417, 11.12.2020., 381. lpp.
([8]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0164.

Otrdiena, 2021. gada 23. novembris

— ņemot vērā 24. punktu Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija secinājumos par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam,

— ņemot vērā Tiesas paziņojumu apvienotajās lietās C-465/00, C-138/01 un C-139/01 *Österreichischer Rundfunk* ([9]), ka "demokrātiskā sabiedrībā nodokļu maksātājiem un sabiedrībai vispār ir tiesības būt informētiem par sabiedrības līdzekļu izmantošanu.",

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas veikto Budžeta jautājumu politikas departamenta pētījumu "KLP un Kohēzijas fonda 50 lielākie saņēmēji katrā ES dalībvalstī",

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta veikto Eiropas pievienotās vērtības novērtējuma pētījumu "Digitalisation of the European reporting, monitoring and audit" ("Savienības ziņošanas, uzraudzības un revīzijas digitalizācija"),

— ņemot vērā Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 4/2020: "Jauno attēlveidošanas tehnoloģiju izmantošana kopējās lauksaimniecības politikas uzraudzībai: kopumā stabils progress, bet lēnāks attiecībā uz klimata un vides uzraudzību",

— ņemot vērā Reglamenta 47. un 54. pantu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0311/2021),

A. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 15. pantu Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras darbojas iespējami atklāti;

B. tā kā attiecībā uz budžeta izpildi minētā principa piemērošana nozīmē, ka Eiropas iedzīvotājiem būtu jāzina, kur un kādiem nolūkiem Savienība izlieto līdzekļus; norāda, ka ārpusbudžeta instrumentu skaits turpina pieaugt, un uzskata, ka uz tādiem instrumentiem kā *Next Generation EU* attiecas Komisijas tiešā pārvaldība; uzsver, ka Parlamentam ir jāpilda savas pilnvaras lēmumu pieņemšanas, kontroles un budžeta izpildes apstiprināšanas funkcijās; prasa atjaunināt Finanšu regulu, lai Parlaments varētu īstenot savas pilnvaras, kontrolējot šos jaunos mehānismus; uzsver, ka tas ir īpaši svarīgi saistībā ar Eiropas ziņošanas, uzraudzības un revīzijas digitalizāciju;

C. tā kā publiska atklātība un pārredzamība par Savienības līdzekļu izlietojumu ir būtiska šo izdevumu pieņemšanai un tai ir arī izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu pārskatatbildību, uzticamību un labāku kontroli attiecībā uz izdevumiem, tostarp izvairīšanos no ļaunprātīgas izmantošanas, korupcijas, krāpšanas un interešu konfliktiem;

D. tā kā Finanšu regulas 38. pantā ir izklāstīti pašreizējie noteikumi informācijas par saņēmējiem un citas informācijas publicēšanai;

E. tā kā šo noteikumu īstenošanas atšķirības ir radījušas situāciju, kad pašlaik katrā dalībvalstī ir viena ziņošanas sistēma par KLP un vairāk nekā 250 ziņošanas sistēmas attiecībā uz struktūrpolitiku un kohēzijas politiku dalībvalstīs;

F. tā kā pašlaik pastāv būtiskas atšķirības attiecībā uz to, kā šīs sistēmas tiek izstrādātas, kā tās darbojas un kā iegūt no tām informāciju un dalīties ar to;

G. tā kā datu sadrumstalotība apgrūtina vai pat padara neiespējamu galasaņēmēju noteikšanu attiecībā uz Savienības līdzekļiem, kas tiek pārvaldīti tiešā, netiešā vai dalītā pārvaldībā;

H. tā kā ir daudzas sistēmas, kurās nav iekļauti unikāli identifikācijas numuri fiziskām personām un uzņēmumiem;

I. tā kā visbiežāk par uzņēmumiem pašreizējās sistēmās nav iekļauta informācija par to īpašnieku vai īpašniekiem un faktiskajiem īpašniekiem; tā kā Eiropas ziņošanas, uzraudzības un revīzijas digitalizācija ir vislietderīgākais instruments dezinformācijas novēršanai, ja ir publiski pieejama nesensitīva informācija;

([9]) *ECLI:EU*:C:2003:294, 85. punkts.

J. tā kā Parlaments vairākas reizes ir prasījis Komisijai sniegt informāciju par 50 lielākajiem KLP un struktūrfondu līdzekļu saņēmējiem katrā dalībvalstī, bet līdz šim ir saņēmis nepilnīgas un neapmierinošas atbildes;

K. tā kā Parlaments 2020. gadā sāka pētījumu, kura mērķis bija apzināt 50 lielākos KLP un struktūrfondu līdzekļu saņēmējus katrā dalībvalstī, pamatojoties uz publiski pieejamu informāciju, kas nodrošināja interesantus konstatējumus, taču arī uzskatāmi parādīja, cik grūti joprojām ir noteikt daudzus galasaņēmējus;

L. tā kā pašreizējā situācija faktiski neļauj nevienam gūt priekšstatu par to, cik daudz līdzekļu galasaņēmēji saņem no KLP un struktūrpolitikas un kohēzijas politikas;

M. tā kā Revīzijas palātas konstatējumi, ar kuriem tā nāca klajā 2021. gada 2. septembra publiskajā uzklausīšanā CONT komitejā, skaidri parādīja, ka ir jāuzlabo pašreizējās Savienības līdzekļu pārraudzības sistēmas pārredzamība;

N. tā kā daži uzņēmumi un fiziskas personas darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī un tāpēc saņem Savienības subsīdijas vairākās dalībvalstīs, un, ņemot vērā to, ka uzņēmumu struktūras var būt ļoti sarežģītas un neskaidras, Komisija nevar izsekot naudas kopējam apjomam, ko uzkrājis katrs no šiem daudznacionālajiem uzņēmumiem;

O. tā kā Eiropadome saistībā ar valstu un valdību vadītāju 2020. gada 17.–21. jūlija vienošanos par DFS 2021.–2027. gadam savu secinājumu 24. punktā atzina, ka kontroles un revīzijas vajadzībām ir vajadzīga plašāka informācija par Savienības finansējuma galasaņēmējiem;

P. tā kā visi šie faktori liecina, ka ir steidzami jāizveido vienota, pārredzama, viegli lietojama, standartizēta un iespēju robežās atklātā pirmkoda principos balstīta Savienības mēroga sadarbspējīga digitālā sistēma, ar kuras palīdzību dalībvalstu īstenošanas iestādes varētu ziņot par KLP un struktūrfondu, un kohēzijas politikas fondu, kā arī visu citu fondu līdzekļu saņēmējiem, lai valstu kontroles un revīzijas iestādes, *OLAF* un *EPPO*, kā arī citas Savienības iestādes un struktūras varētu iegūt ticamu informāciju par galasaņēmēju identitāti, to, cik daudz un no kādiem fondiem tiek saņemti līdzekļi;

Q. tā kā sabiedrībai vajadzētu būt pēc iespējas plašākai piekļuvei informācijai par Savienības līdzekļu tiešajiem saņēmējiem un galasaņēmējiem saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem un Eiropas Savienības Tiesas (EST) pastāvīgo judikatūru par datu publicēšanu par Savienības līdzekļu saņēmējiem;

R. tā kā šādai sistēmai vajadzētu nodrošināt saskaņotu datu formātu, tai vajadzētu būt mašīnlasāmai, jāietver unikāli identifikācijas numuri, meklēšanas un šķirošanas funkcijas un vajadzētu būt sadarbspējīgai, lai datus varētu apkopot ne tikai attiecībā uz vienu politikas virzienu vai fondu, bet attiecībā uz visiem politikas virzieniem, fondiem un dalībvalstīm, un tiem vajadzētu aptvert tiešu, netiešu un arī dalītu pārvaldību;

S. tā kā Komisijai šāda sistēma būtu jāizstrādā, lai nodrošinātu pilnīgu sadarbspēju, tostarp sistēmas galveno elementu automātisku tulkošanu, un nodrošinātu iespējami ātrāku šādas sistēmas ieviešanu visās dalībvalstīs, politikas virzienos un fondos;

T. tā kā šāda sistēma ir jāizstrādā saskaņā ar visaugstāko kiberdrošības līmeni, lai novērstu kiberuzbrukumus vai kiberuzbrukumu mēģinājumus šai sistēmai, ko izmanto visās dalībvalstīs;

U. tā kā šādas sistēmas izstrāde būtu jāfinansē no Savienības budžeta un tā būtu jādara pieejama dalībvalstīm un reģionālajām iestādēm, kuras atbild par šādu ziņošanas sistēmu darbību un uzturēšanu, kā arī žurnālistiem, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un plašai sabiedrībai kopā ar apmācības kursiem ierēdņiem, kuri atbild par sistēmu ikdienas darbību;

V. tā kā ziņošanas sistēmas par KLP un struktūrpolitiku un kohēzijas politiku nav iespējams pastāvīgi atjaunināt, iekļaujot jaunāko informāciju par uzņēmumu īpašumtiesībām un tādējādi arī par galasaņēmējiem, sistēmas būtu automātiski jāsasaista ar publiskām uzņēmumu datubāzēm un kopējām datubāzēm par galasaņēmējiem;

Otrdiena, 2021. gada 23. novembris

W. tā kā publiskās vienības bieži ir tiešie KLP vai struktūrfondu līdzekļu saņēmēji, kurus pēc tam maksā citiem saņēmējiem kā daļu no konkrētas programmas īstenošanas; tā kā šādās situācijās publiskai vienībai vajadzētu būt pienākumam ziņot arī par to, kas ir bijis naudas galasaņēmējs; tā kā digitālajai sistēmai būtu jāietver sadarbspēja cita starpā ar attiecīgo valsts struktūru un iestāžu, pārvaldības iestāžu un maksātājiestāžu iekšējām sistēmām, kā arī valstu publiskā iepirkuma un piedāvājumu datubāzēm;

X. tā kā šādā sadarbspējīgā sistēmā būtu jāievēro Vispārīgās datu aizsardzības regulas (VDAR) noteikumi un saprātīgi *de minimis* noteikumi datu publicēšanai;

Y. tā kā datiem par KLP, struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu saņēmējiem vajadzētu būt publiski pieejamiem vismaz piecus gadus;

Z. tā kā datu publicēšanas noteikumi attiecībā uz dalītas pārvaldības politikas līdzekļu saņēmējiem pēc iespējas vairāk ir jāsaskaņo ar noteikumiem attiecībā uz tiešas pārvaldības politikas līdzekļu saņēmējiem, tā kā satelītdati būtu jāizmanto biežāk un labāk, novēršot šķēršļus, kas pašlaik kavē jauno tehnoloģiju plašu izmantošanu maksājumu aģentūrās, ([10])

1. prasa, lai Komisija, tostarp saistībā ar gaidāmo Finanšu regulas pārskatīšanu, līdz 2021. gada beigām iesniegtu nepieciešamos tiesību aktu priekšlikumus par Finanšu regulas grozījumiem, ievērojot šā dokumenta pielikumā izklāstītos ieteikumus;

2. uzskata, ka ar pieprasīto priekšlikumu saistītie finansiālie izdevumi jāsedz no Savienības budžeta;

3. uzskata, ka ir būtiski nodrošināt uzticēšanos Savienības līdzekļu finanšu pārvaldībai, lai panāktu vispārēju uzticēšanos Savienības iestādēm un tādējādi nodrošinot arī Eiropas turpmākās integrācijas projekta uzticamību;

4. tā kā mākoņpakalpojumi ir stratēģiski inovācijas veicinātāji digitālajai pārveidei un Eiropas Rūpniecības datošanas, perifērdatošanas un mākoņdatošanas alianses izveide 2021. gada jūlijā ir svarīgs solis šajā ziņā;

5. uzsver, ka skaidri, saprotami un taisnīgi noteikumi par tiesībām saņemt atbalstu vai piedalīties izdevumu programmās ir pirmais priekšnoteikums atbalstam saistībā ar Savienības līdzekļu finanšu pārvaldību;

6. pauž stingru pārliecību, ka efektīvākais un iedarbīgākais veids, kā nodrošināt stiprāku Savienības finanšu aizsardzību un rūpīgāku kontroli, ir izveidot integrētu, sadarbspējīgu un saskaņotu sistēmu, lai vāktu, uzraudzītu un analizētu informāciju par galasaņēmējiem visās dalībvalstīs;

7. uzskata, ka pārredzamība attiecībā uz noteikumu īstenošanu un attiecīgi attiecībā uz dažādu fondu un programmu līdzekļu saņēmēju identitāti un saņemtajām summām, kā arī krāpšanas apkarošanas politiku ir būtisks elements, lai nodrošinātu uzticēšanos Savienības līdzekļu finanšu pārvaldībai; atzīst, ka, publicējot datus par saņēmējiem, būtu jāiekļauj *de minimis* robežvērtības saskaņā ar piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem un Eiropas Savienības Tiesas pastāvīgo judikatūru;

8. turklāt uzskata, ka pārredzamība, kas nodrošināta ar digitalizācijas programmu, ar kuru izveido integrētu, sadarbspējīgu un saskaņotu sistēmu, varētu būt labākais instruments dezinformācijas apkarošanai visās dalībvalstīs;

9. uzskata, ka pārredzamība attiecībā uz galasaņēmējiem ir arī ļoti efektīvs instruments cīņā pret iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu, interešu konfliktiem, krāpšanu un korupciju, kas saistīta ar Savienības līdzekļu izlietojumu un sadali;

10. uzskata, ka publisko līdzekļu pārredzamība nodrošina labāku pārskatatbildību un lielāku iedzīvotāju uzticēšanos publiskajām iestādēm;

([10]) Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 4/2020 "Jauno attēlveidošanas tehnoloģiju izmantošana kopējās lauksaimniecības politikas uzraudzībai: kopumā stabils progress, bet lēnāks attiecībā uz klimata un vides uzraudzību",

11. uzsver, ka pārredzamība attiecībā uz galasaņēmējiem nodrošinās, ka revīzijas, kontroles iestādēm un budžeta izpildes apstiprinātājiestādēm valsts un reģionālajās pārvaldes iestādēs, Komisijai, Padomei un Parlamentam būs daudz labākas un precīzākas iespējas nodrošināt, ka līdzekļi tiek izlietoti efektīvi un ka krāpšanas vai jebkādas citas nepareizas līdzekļu izlietošanas gadījumā tie tiek atgūti saskaņā ar noteikumiem un politikas mērķiem; uzsver, ka arī Revīzijas palāta, *OLAF* un *EPPO* varēs efektīvāk un precīzāk pildīt savus attiecīgos pienākumus, ja tām būs pilnīga piekļuve pilnīgai un ticamai informācijai;

12. turklāt uzsver, ka saskaņotāka un Savienības mēroga datu publicēšana attiecībā uz galasaņēmējiem dos žurnālistiem, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un plašai sabiedrībai daudz labākas iespējas uzdot leģitīmus jautājumus un pieminēt problēmas, un tādējādi atklāt iespējamos Savienības līdzekļu nepareizas izmantošanas vai krāpšanas gadījumus vai iespējamu politiski nozīmīgu personu iesaistīšanos;

13. uzskata, ka pašreizējā situācija, kad nav iespējams gūt pietiekami pilnīgu priekšstatu par to, kurš saņem līdzekļus un cik daudz viņi saņem, īpaši no dalītas pārvaldības fondiem, tostarp sevišķi nespēja saskaitīt atsevišķas summas, ja ir iesaistīts tas pats tiešais saņēmējs un/vai galasaņēmējs un/vai faktiskais īpašnieks, ir nepieņemama un pēc iespējas drīzāk ir jāmaina, lai palielinātu Savienības līdzekļu pārredzamību un efektivitāti;

14. pauž stingru pārliecību, ka visefektīvākais veids, kā labot situāciju, ir pārskatīt attiecīgās Finanšu regulas daļas, lai palielinātu pārredzamību par līdzekļu saņēmējiem, saņemto līdzekļu apmēru un to, no kuriem Savienības fondiem un programmām tie ir saņemti;

15. uzsver, ka šādas izmaiņas Finanšu regulā var izraisīt izmaiņas nozaru tiesību aktos, kas attiecas uz fondiem un programmām;

16. uzsver, ka šāda spēkā esošās Finanšu regulas pārskatīšana būtu jāveic saistībā ar gaidāmo Finanšu regulas pārskatīšanu, par kuru Komisija ir paziņojusi, ka ar to iepazīstinās 2021. gada ceturtajā ceturksnī;

17. uzskata, ka Finanšu regulas pārskatīšanā būtu jāiekļauj stabils juridiskais pamats atvērtu un standartizētu publiskā iepirkuma datu obligātai izmantošanai, kā arī jānosaka, ka budžeta kontroles IT sistēmas ir obligātas un sadarbspējīgas ar valstu un reģionālajām datubāzēm;

18. uzsver, ka pārskatīšanai būtu jānodrošina standartizētu datu kopu izmantošana un iespēja identificēt līdzekļu galasaņēmējus; uzskata, ka obligātajos informācijas elementos, kurus vāc revīzijas un kontroles nolūkos, ir jāiekļauj vismaz juridisko personu reģistrācijas numurs, valsts identifikācijas numurs fiziskām personām, norāde par saņēmēja veidu, apakšuzņēmējiem, faktiskajiem īpašniekiem, tas, vai saņēmējs saņem arī valsts atbalstu, un saņēmēja kontaktinformācija; uzsver, ka piekļuve sensitīviem datiem, izmantojot sadarbspējīgu digitālo ziņošanas un uzraudzības sistēmu, būtu jānodrošina tikai atbildīgajām valsts un Eiropas iestādēm, iestādēm un struktūrām revīzijas, kontroles un budžeta izpildes apstiprināšanas nolūkā un tai būtu stingri jāatbilst datu aizsardzības prasībām;

19. uzsver, ka Komisijai būtu jānodrošina, ka integrētu un standartizētu ziņošanas un uzraudzības instrumentu izmantošana ir obligāta un tiek pilnībā īstenota dalībvalstīs un tādējādi vairs nedarbojas tikai brīvprātīgi;

20. uzsver, ka pārskatīšanai būtu arī jānodrošina, ka gadījumos, kad Savienības līdzekļu tiešais saņēmējs ir uzņēmums, tiek nodrošināts, ka ir iespējams identificēt minētā uzņēmuma faktisko īpašniekus;

21. uzsver, ka situācijās, kad tiešais saņēmējs ir uzņēmums, kas pieder citam uzņēmumam, būtu jānodrošina, ka ir iespējams identificēt arī otrā uzņēmuma faktiskos īpašniekus un ka šis pienākums būtu jāturpina piemērot visiem uzņēmumiem, kuri ir iesaistīti īpašumtiesību struktūrā; tādēļ uzskata, ka mātesuzņēmumiem ir jāizveido saņēmējiem unikāli identifikācijas numuri, lai katram meitasuzņēmumam būtu secīgs numurs, kas ļautu pilnībā izsekot līdzekļu galasaņēmējiem un faktiskajiem īpašniekiem;

22. norāda, ka šis pienākums identificēt faktisko īpašnieku būtu jāpiemēro vismaz tad, ja kādai fiziskai vai juridiskai personai pieder vairāk par 15 % no attiecīgā uzņēmuma; uzsver, ka uzņēmumu akcijas, kas pieder radiniekiem, būtu jāapkopo un jāuzskaita kā viens kopums;

Otrdiena, 2021. gada 23. novembris

23. norāda, ka pienākums spēt identificēt uzņēmuma faktiskos īpašniekus būtu jāpiemēro arī tad, ja uzņēmums atrodas valstī ārpus Savienības;

24. norāda, ka Finanšu regulas pārskatīšanai būtu arī jānodrošina, ka publiskām vienībām, kas ir Savienības līdzekļu tiešie saņēmēji, tiek noteikts pienākums ziņot par līdzekļu galasaņēmējiem, t. i., ja tā ir fiziska vai juridiska persona, kura nav pati publiskā vienība; uzsver, ka digitālajai sistēmai vajadzētu būt sadarbspējīgai ar attiecīgo valsts struktūru un iestāžu, pārvaldības iestāžu un maksātājiestāžu iekšējām sistēmām, kā arī ar valstu publiskā iepirkuma un piedāvājumu datubāzēm;

25. aicina Komisiju izstrādāt un darīt pieejamu finanšu dalībniekiem un vienībām, kuras atbild par budžeta izpildi, tostarp kompetentajām valsts un reģionālajām iestādēm dalītā pārvaldībā, sistēmu, lai nodrošinātu Eiropas ziņošanas, uzraudzības un revīzijas digitalizāciju attiecībā uz KLP, kohēzijas un struktūrfondu politiku un citām politikas jomām;

26. uzsver, ka šādas sistēmas pamatā iespēju robežās jābūt atklātā pirmkoda principiem un tai jāizmanto standartizētas datu kopas un pasākumi, lai kontroles, revīzijas un budžeta izpildes apstiprināšanas nolūkā vāktu, salīdzinātu un apkopotu informāciju un skaitļus par Savienības finansējuma tiešajiem saņēmējiem un galasaņēmējiem, un labuma guvējiem; uzsver, ka ir nepieciešama elektroniskā identitāte kā pirmais solis, lai palielinātu iedzīvotāju uzticēšanos publiskām iestādēm;

27. uzsver, ka šāda sistēma būtu jāizstrādā, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību pārredzamības principiem, kas noteikti Finanšu regulas II sadaļas 8. nodaļā;

28. uzsver, ka šādai sistēmai vajadzētu būt pieejamai žurnālistiem, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un plašai sabiedrībai, lai veicinātu pētniecību par publisko līdzekļu izmantošanu un, iespējams, atklātu krāpšanu, vienlaikus ievērojot VDAR noteikumus;

29. prasa divu gadu laikā izstrādāt šo sistēmu un bez maksas padarīt to pieejamu un obligātu ziņošanas iestādēm dalībvalstīs;

30. uzsver, ka šādas sistēmas izstrāde būtu jāpapildina ar valstu un reģionālo iestāžu un attiecīgo Savienības iestāžu, tostarp attiecīgā gadījumā Parlamenta, Komisijas, Revīzijas palātas, *OLAF* un *EPPO*, spēju nodrošināt efektīvas pārbaudes attiecībā uz interešu konfliktiem, pārkāpumiem, dubultu finansēšanu un līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu, tostarp izmantojot tādus modernus IT rīkus kā *ARACHNE*;

31. norāda, ka šāda sistēma ļautu ātri identificēt atkārtotus un, iespējams, pārmērīgi pārstāvētus Savienības līdzekļu saņēmējus, tostarp uzvarējušos pretendentus;

32. prasa Komisijai nodrošināt, ka šādai sistēmai nepieciešamais finansējums tiek darīts pieejams Savienības budžetā kopā ar apropriācijām apmācībai un tehniskajai palīdzībai to valsts un reģiona iestāžu darbiniekiem, kuri izmantos šo sistēmu;

33. norāda, ka šāda sistēma pati par sevi nevar ietvert atjauninātus datus par uzņēmumu īpašumtiesībām; turklāt norāda, ka šāda prasība nozīmētu, ka vadošās iestādes kļūtu atbildīgas par datiem saistībā ar uzņēmumiem, par kuriem tās nav atbildīgas;

34. prasa izstrādāt sistēmu tā, lai tā automātiski sasaistītu ar datubāzēm, kurās ir atjaunināta informācija par uzņēmuma īpašumtiesībām, kā arī sadarbspēju ar attiecīgo valsts struktūru un iestāžu, vadības un maksātājiestāžu iekšējām sistēmām, kā arī valstu publiskā iepirkuma un piedāvājumu datubāzēm;

35. prasa, lai informācija par Savienības līdzekļu saņēmējiem būtu publiski pieejama vismaz piecus gadus;

36. uzsver, ka šai sistēmai būtu jāievēro Savienības datu aizsardzības noteikumi un Eiropas Savienības Tiesas judikatūra; norāda, ka pastāv atšķirības tās informācijas detalizācijas pakāpē, kas ir jāvāc, jāapkopo un jāuzglabā revīzijas, kontroles un budžeta izpildes apstiprināšanas vajadzībām un ko var darīt pieejamu sabiedrībai kopumā; uzsver, ka revīzijas, kontroles un budžeta izpildes apstiprinātājiestādēm ir jābūt pilnīgai piekļuvei visai pieejamajai informācijai, savukārt datu publicēšanu var ierobežot piemērojamās datu aizsardzības prasības un *de minimis* robežvērtības;

37. uzsver, ka šāda sistēma ir efektīvi jāaizsargā no kiberdraudiem; aicina Komisiju ieguldīt augsta līmeņa kiberdrošības programmatūrā un veikt periodiskus testus, lai noteiktu iespējamās vājās vietas arī dalībvalstu līmenī;

38. atzīst, ka sistēmā būtu jāievēro noteikumi par minimālajām summām, kas netiks publiskotas; uzsver, ka atbildīgajām iestādēm tomēr vienmēr būtu jāapkopo visi līdzekļi, kas tiek maksāti vienam saņēmējam, un ja kopējā summa, kas izmaksāta vienam saņēmējam, pārsniedz minimālo summu, informācija par visiem maksājumiem šim saņēmējam būtu jāpublisko;

39. aicina Komisiju nodrošināt, ka šī sistēma pēc iespējas lielākā mērā tiks izmantota arī tiešā pārvaldībā esošiem fondiem un politikas virzieniem ar tādiem pašiem pārredzamības noteikumiem kā attiecībā uz Savienības programmu līdzekļu saņēmējiem;

40. uzsver, ka Savienības finanšu interešu aizsardzībā svarīga nozīme ir esošajai agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmai (*EDES*). pauž bažas par to, ka tā attiecas tikai uz tiešā pārvaldībā esošiem fondiem, kas veido tikai aptuveni 20 % no Savienības līdzekļiem; pauž bažas arī par to, ka ekonomikas dalībnieki, kurus *OLAF* ir identificējis kā tādus, kuri ļaunprātīgi izmanto valsts līdzekļus, netiek automātiski izslēgti no līgumiem, ko finansē no Savienības budžeta, vai uz tiem neattiecas finansiālas sankcijas; mudina Komisiju gaidāmajā Finanšu regulas pārskatīšanā paplašināt *EDES* darbības jomu, lai padarītu to efektīvāku;

41. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju un pielikumā izklāstītos ieteikumus nosūtīt Komisijai un Padomei.

Otrdiena, 2021. gada 23. novembris

REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

PIEPRASĪTĀ PRIEKŠLIKUMA TEKSTS

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI,

ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 322. panta 1. punktu, kā arī Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 106.a pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta pieprasījumiem un attiecībā uz Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija secinājumu 24. punktu būtu jāievieš tādi standartizēti pasākumi kontroles un revīzijas vajadzībām, ar ko vākt, salīdzināt un apkopot informāciju un skaitļus par ES finansējuma galasaņēmējiem un labuma guvējiem, lai uzlabotu Savienības budžeta un Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta aizsardzību pret krāpšanu un pārkāpumiem.

(2) Lai nodrošinātu efektīvas kontroles un revīzijas, ir jāvāc dati par tiem, kas tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma dalītā pārvaldībā un no projektiem un reformām, kas tiek atbalstītas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulu (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu ([1]), tostarp dati par finansējuma saņēmēju faktiskajiem īpašniekiem. Noteikumiem par šādu datu vākšanu un apstrādi ir jāatbilst piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.

(3) Nolūkā stiprināt Savienības budžeta aizsardzību, Komisijai būtu jādara pieejama integrēta un sadarbspējīga informācijas un uzraudzības sistēma, tostarp vienots datizraces un riska noteikšanas instruments, ar kuru varētu piekļūt minētajiem datiem, glabāt, apkopot un analizēt tos, lai varētu nodrošināt vispārēju, obligātu piemērošanu dalībvalstīs. Minētajai sistēmai būtu jānodrošina efektīvas pārbaudes par interešu konfliktiem, pārkāpumiem, dubultās finansēšanas jautājumiem un jebkādu ļaunprātīgu finansējuma izmantošanu. Komisijai, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un citām Savienības izmeklēšanas un kontroles struktūrām vajadzētu būt nepieciešamajai piekļuvei minētajiem datiem, lai tās varētu pildīt savu uzraudzības funkciju saistībā ar kontrolēm un revīzijām, kas vispirms jāveic dalībvalstīm, lai atklātu pārkāpumus un veiktu administratīvu izmeklēšanu par Savienības attiecīgā finansējuma ļaunprātīgu izmantošanu, un iegūtu precīzu pārskatu par tā sadalījumu;

(4) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 groza šādi:

1) regulas 36. pantu groza šādi:

([1]) OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

a) panta 3. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:

"ee) datu vākšana par tiem, kas tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma."

b) panta 4. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:

"cc) paļaušanās uz integrētu un sadarbspējīgu informācijas un uzraudzības sistēmu, tostarp vienotu datizraces un riska noteikšanas instrumentu, lai varētu piekļūt datiem un veikt to analīzi attiecībā uz tiem, kas tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma.";

2) regulas 38. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Komisija pienācīgi un laikus dara pieejamu informāciju par tiem, kas tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma, izmantojot datus, kas savākti integrētā un sadarbspējīgā elektroniskā informācijas un uzraudzības sistēmā, kura izveidota saskaņā ar 129.a pantu.

Šā punkta pirmā daļa attiecas arī uz pārējām Savienības iestādēm gadījumos, kad tās izpilda budžetu, ievērojot 59. panta 1. punktu. Ja līdzekļu saņēmējs ir juridiska persona, publicē informāciju par personām un vienībām, kurām pieder vairāk nekā 15 % no minētās vienības";

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Pienācīgi ievērojot prasības attiecībā uz konfidencialitāti un drošību, jo īpaši attiecībā uz personas datu aizsardzību, publicē šādu nesensitīvu informāciju:

a) saņēmēja vārds/ nosaukums;

b) saņēmēja juridiskais statuss, proti:

i) fiziska persona,

ii) juridiska persona,

iii) publiska vienība vai iestāde,

iv) cits.

c) saņēmēja atrašanās vieta, proti:

i) saņēmēja adrese, ja saņēmējs ir juridiska persona,

ii) reģions *NUTS* 2 līmenī, ja saņēmējs ir fiziska persona,

d) juridisko saistību summa,

e) pasākuma būtība un mērķis."

c) panta 4. punktu svītro.

d) Panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

"6. Ja tiek publicēti personas dati, informāciju dzēš pēc pieciem gadiem pēc tā finanšu gada beigām, kurā par līdzekļiem uzņemtas juridiskas saistības. Tas attiecas arī uz tādu juridisku personu personas datiem, kuru oficiālajā nosaukumā norādīts vienas vai vairāku fizisko personu uzvārdi."

Otrdiena, 2021. gada 23. novembris

3) regulas 63. pantu groza šādi:

a) iekļauj šādu daļu:

"1.a "Veicot ar budžeta izpildi saistītus uzdevumus, dalībvalstis vāc datus par tiem, kas tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma, saskaņā ar prasībām, kas noteiktas integrētajā un sadarbspējīgajā elektroniskajā informācijas un uzraudzības sistēmā, kura izveidota saskaņā ar 129.a pantu. Papildu prasības sistēmas izmantošanai konkrētā nozarē var noteikt nozaru noteikumos."

b) šā panta 2. punkta pirmajā daļā iekļauj šādu jaunu apakšpunktu:

"bb) vācot datus par tiem, kuri tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma, izmantojot integrētu un sadarbspējīgu elektronisko informācijas un uzraudzības sistēmu, ko Komisija darījusi pieejamu saskaņā ar 129.a pantu.";

c) panta 4. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:

"bb) izmanto integrēto un sadarbspējīgo elektronisko informācijas un uzraudzības sistēmu, ko Komisija darījusi pieejamu saskaņā ar 129.a pantu."

4) iekļauj šādu pantu:

"*129.a pants*

Integrēta un sadarbspējīga elektroniskā informācijas un uzraudzības sistēma

1. Komisija izveido, izmanto un dara pieejamu finanšu dalībniekiem, citām personām un vienībām, kuras iesaistītas budžeta izpildē, tostarp kompetentajām valsts iestādēm dalītā pārvaldībā, integrētu un sadarbspējīgu elektronisko informācijas un uzraudzības sistēmu, tostarp vienotu datizraces un riska noteikšanas instrumentu, lai varētu piekļūt datiem un veikt to analīzi attiecībā uz tiem, kas tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma.

2. Šā panta 1. punktā minētās sistēmas pamatā jābūt standartizētiem pasākumiem, lai kontroles un revīzijas nolūkā vāktu, salīdzinātu un apkopotu informāciju un skaitļus par tiem, kuri tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma. Sistēmā paredzētas iespējas, lai veiktu efektīvas pārbaudes par interešu konfliktiem, pārkāpumiem, dubultās finansēšanas jautājumiem un jebkādu ļaunprātīgu finansējuma izmantošanu.

3. Sistēmā savāktie obligātie informācijas elementi cita starpā ietver:

a) juridisko personu PVN identifikācijas numurs vai reģistrācijas numurs;

b) fiziskas personas valsts identifikācijas numurs;

c) saņēmēja juridiskais statuss, proti:

i) fiziska persona,

ii) juridiska persona,

iii) publiska vienība vai iestāde,

iv) cits.

d) darbuzņēmējs(-i) un apakšuzņēmējs(-i);

e) faktiskais(-ie) īpašnieks(-i), ja saņēmējs, īpašnieks, darbuzņēmējs vai apakšuzņēmējs ir juridiska persona;

f) informācija par to, vai saņēmējs saņem arī valsts atbalstu;

g) visu labuma guvēju un faktisko īpašnieku kontaktinformācija;

4. Komisijai, *OLAF*, Revīzijas palātai un dalībvalstīm, kuras piedalās ciešākā sadarbībā, ievērojot Padomes Regulu (ES) 2017/1939, *EPPO*, kā arī citām Savienības izmeklēšanas un kontroles struktūrām, tostarp budžeta izpildes apstiprinātājiestādei, piešķir piekļuvi 1. punktā minētajā sistēmā iekļautajai informācijai, ja tas ir nepieciešams to funkciju veikšanai.

5. Jebkāda personas datu apstrāde šīs sistēmas darbības laikā atbilst Regulai (ES) 2016/679.

6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 269. pantu, lai paredzētu sīki izstrādātus noteikumus par 1. punktā minētās sistēmas darbību un funkcionēšanu, tostarp noteikumus par datu vākšanu un piekļuvi sistēmā esošajai informācijai."

5) regulas 154. panta 4. punkta pirmajā daļā iekļauj šādu jaunu apakšpunktu:

"dd) nodrošina datu vākšanu par tiem, kas tieši vai netieši galu galā gūst labumu no Savienības finansējuma tādā apjomā, kas līdzvērtīgs 129.a pantā minētās sistēmas prasībām."

6) regulas 269. pantu groza šādi:

a) panta 3. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

"Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 70. panta 1. punktā, 71. panta trešajā daļā, 129.a pantā, 161. pantā un 213. panta 2. punkta otrajā un trešajā daļā minēto pilnvaru deleģēšanu."

b) panta 6. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

"Saskaņā ar 70. panta 1. punktu, 71. panta trešo daļu, 129.a pantu, 161. pantu un 213. panta 2. punkta otro un trešo daļu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus.".

…,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs